

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj: 70 0 Dn 007667 19 Spp
Sarajevo, 11.12.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Konjicu za rješavanje spornog pravnog pitanja, na osnovu odredbe člana 61c. stav (1) Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – dalje: ZPP), u sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH održanoj 11.12.2019. godine donio je:

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Konjicu za rješavanje spornog pravnog pitanja broj: 56 0 Su 065487 19 Su od 08.10.2019. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Konjicu, svojim zahtjevom od 08.10.2019. godine, koji je primljen u ovom sudu dana 11.10.2019. godine, pokrenuo postupak rješavanja spornog pravnog pitanja u pravnoj stvari predlagачa Bore Manigode iz Novog Sada, radi uspostavljanja zemljišno knjižnog uloška, uz koji je dostavljen i predmet broj: 070-0-Spp-19-000015 i još 7 predmeta. Navedenim zahtjevom definisana su sporna pravno pitanja:

„Da li se treba odbiti zahtjev stranke za uspostavljanje zemljišnoknjižnog uložka u situaciji kada općinska služba za katastar nekretnina obavijesti zemljišnoknjižno odjeljenje da nije u mogućnosti dostaviti službene podatke o parcelama, ili zemljišnoknjižno odjeljenje treba nastaviti postupak uspostavljanja i podatke o parcelama pokušati pribaviti i iz drugih izvora?“

Da li zemljišnoknjižno odjeljenje može pokrenuti postupak uspostavljanja zemljišnih knjiga na osnovu podataka o parcelama koje nisu u službenoj upotrebi (npr. ako se radi o podacima dobivenim od općinske službe za katastar a koji nisu verificirani od strane Federalne geodetske uprave odnosno podacima koje dobiju iz drugih izvora, od stranke, iz spisa koji su u arhivi suda i slično).“

Članom 61. a) stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – dalje ZPP) propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba za zauzimanje stava o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni

sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Odredbom člana 61. b) ZPP propisano je da zahtjev treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

Iz kratkog prikaza stanja u konkretnoj pravnoj stvari se vidi da je predlagateljica podnijela zahtjev za uspostavljanje zemljišni-knjižnog uloška na nekretninama njenog oca Andrić-Jakovljević Boška u k.o. Turija i Bijela, da su za to područje zemljišne knjige uništene, da je prvostepeni sud u skladu sa čl. 60 st.2 Zakona o zemljišnim knjigama FBiH¹ (dalje ZZK) i čl. 14 Pravilnika o postupanju u zemljišno knjižnim stvarima² zatražio od Službe za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina dostavu podataka starog i novog premjera, ovjeren izvod iz katastra nekretnina, kao i drugu dokumentaciju koju posjeduje za nekretnine k.č. 255, kč. 486, kč.1062, kč. 1412 i kč. 1413 sve k.o. Turija, ali i u drugim predmetima za područje Općine Rama-Prozor, da je taj organ obavijestio sud da nije u mogućnosti dostaviti tražene podatke za navedene parcele jer je premjer za k.o. Turija izgorio u toku prethodnog rata, zbog čega je prvostepeni sud donio rješenje kojim zahtjev odbija. Međutim, po žalbi predlagateljice Kantonalni sud u Mostaru kao drugostepeni sud je svojim rješenjem br. 07 0 Dn 014776 17 GŽ od 21.05.2019. godine prvostepeno rješenje ukinuo i predmet vratio na ponovno postupanje, sa obrazloženjem da osim ovjerenog izvoda iz katastra postoje drugi izvori i materijalna pismena na osnovu kojih se mogu utvrditi adekvatni podaci za uspostavljanje zemljišno knjižnog uloška.

U zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja se ukazuje na različitu praksu Kantonalnog suda u Mostaru kao žalbenog suda, u vezi sa spornim pitanjem i navode se konkretni predmeti (07-0-Dn-14723 17 GŽ, 07-0-Dn-128873 16 GŽ, 07 0 Dn 012751 15 Gž, 07-0-Dn-014776 17 GŽ ...), prema kojim se u nekim predmetima izražava stav da se za uspostavljanje zemljišno knjižnog uloška i za sporna područja mora dostaviti ovjereni izvod iz katastra, a da je u predmetnom slučaju, kao i u nekim drugim predmetima žalbeni sud izrazio stav da to nije obavezno već da se može i na drugi način dokazivati stanje na terenu, zbog čega su postavljane dva naprijed navedena sporna pravna pitanja. Dakle navodi se da postoji veći broj predmeta u kojima postoji potreba za rješavanjem spornih pravnih pitanja u vezi sa novim uspostavljanjem zemljišno knjižnog uloška kada je zemljišna knjiga nestala ili uništена, a katastar tog područja nije stupio na snagu pa se ne može dostaviti ovjereni izvod iz katastra.

Prema sopstvenom tumačenju spornih pravnih pitanja podnosioca zahtjeva, ne može se uspostaviti novi zemljišno knjižni uložak bez ovjerenog izvoda iz katastra sa osnovnim podacima o parceli (broj parcele, naziv, kultura i površina), a u slučaju kada nadležna općinska služba za katastar nekretnina obavijesti zemljišno knjižno odjeljenje da nije u mogućnosti izdati izvod odnosno dati podatke o parceli, zahtjev stranke treba odbiti, u skladu sa članom 66. stav 2. ZZK u vezi sa članom 14. Pravilnika o postupanju o zk knjižnim stvarima.

Dakle, podnositelj zahtjeva je dokazao da postoji veći broj predmeta u kojima pred tim sudom postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, dao je kratak prikaz utvrđenog stanja i svoje sopstveno tumačenje.

¹ Službene novine F BiH, broj 58/02, 19/03, 54/04 i 32/19;

² Službene novine F BiH broj 58/02, 80/11;

Međutim, Vrhovni sud FBiH je u svom Biltenu br. 1-2/2018 tčk. 50. objavio pravni stav usvojen u postupku rješavanja spornih pravnih pitanja:

„Kada se Općinski sud ne slaže sa odlukom Kantonalnog suda u kojoj je nakon žalbenog postupka, Kantonalni sud izrazio svoje stanovište po navedenom spornom pravnom pitanju, takav zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja treba odbaciti kao nedozvoljen temeljem čl. 61c. st.1 ZPP-a“.

Budući da je u konkretnom predmetu podnosič zahtjeva sporna pravna pitanja formulisao kao neslaganje sa stavom izraženim u odluci žalbenog suda, pa neovisno od činjenice da i žalbeni sud u raznim vijećima donosi različite stavove o tom spornom pravnom pitanju, Vrhovni sud FBiH nalazi da su ispunjeni uslovi za odbačaj zahtjeva po čl. 61c st.1 ZPP-a.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Vrhovnog suda Federacije BiH:

Zdravka Grebo-Jevtić, s.r.